

Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 25 november 2022

1. Godkännande av dagordningen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande.
Se bifogad preliminär dagordning.

2. Den nuvarande situationen längs alla migrationsrutter – en bedömning av de brådskande utmaningarna och den gemensamma vägen framåt

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Maria Malmer Stenergård

Förslagets innehåll: Med anledning av utvecklingen längs med den centrala Medelhavsrutten hålls ett extrainsatt rådsmöte för rättsliga och inrikes frågor den 25 november för att diskutera den aktuella migrationssituationen längs med samtliga rutter. KOM har inför mötet presenterat en handlingsplan med åtgärder för att hantera situationen på Medelhavet.

Antalet irreguljära gränspassager på de huvudsakliga migrationsrutterna vid Medelhavet har ökat med mer än en tredjedel under 2022 jämfört med samma period föregående år. Ökningen är störst på den centrala Medelhavsrutten. Höga nivåer har även registrerats på västra Balkan-rutten.

På uppmaning av Europeiska rådet har Kommissionen och EU:s utrikestjänst, i nära samarbete med medlemsstaterna, under det senaste året tagit fram handlingsplaner för prioriterade ursprungs- och transitländer som omvandlats i konkreta åtgärder genom den operativa samordningsmekanismen för externa migrationsfrågor (MOCADÉM). Arbetet utgör en central del av genomförandet av de externa delarna av migrations – och asylpakten.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar ett fördjupat samarbete med prioriterade tredjeländer längs med de huvudsakliga migrationsrutterna för att motverka grundorsaker till irreguljär migration och tvångsfördrivning och för att stärka ursprungs- och transitländerns egen kapacitet att hantera alla aspekter av migration, inklusive återvändande genom artikel 25a i viseringskodexen.

Regeringen kan vid behov framhålla betydelsen av att fördjupa samarbetet med prioriterade tredjeländer längs med de huvudsakliga migrationsrutterna och noterar kommissionens handlingsplan för den centrala Medelhavsrutten som ett konkret bidrag till att hantera aktuella utmaningar. Regeringen avser under sitt ordförandeskap att bygga vidare på de ansträngningar som gjorts och ta arbetet vidare för att hitta konkreta lösningar och åtgärder.

Beträffande det ökade migrationstrycket på västra Balkan understryker regeringen vikten av att ytterligare steg tas för tillnärmande till EU:s viseringspolitik. Regeringen framhåller det brådskande behovet av en översyn av suspenderingsmekanismen i syfte att säkerställa att EU har tillgång till en fullt tillämpbar mekanism, inklusive för denna situation. Regeringen framhåller också vikten av att minska det totala irreguljära migrationstrycket till EU.

Regeringen betonar också vikten av EU:s insatser för att bevaka sin yttre gräns.

Regeringen understryker vikten av att arbeta vidare med lagstiftningsarbetet inom migrations- och asylpakten parallellt med fortsatta åtgärder i den externa dimensionen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till socialförsäkringsutskottet den 22 november och 1 oktober 2020 samt överläggning med socialförsäkringsutskottet den 5 november 2020, den 8 december 2020, den 28 september 2021 och den 15 februari 2022.

Information till socialförsäkringsutskottet den 4 mars 2021, den 3 juni 2021, den 28 september 2021, den 15 februari 2022, 31 maj 2022, den 14 juni 2022 samt den 6 oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingar och diskussioner om förslagen i migrations- och asylpakten fortlöper i rådsstrukturen (främst arbetsgruppen för externa migrationsfrågor (EMWP), den operativa samordningsmekanismen för extern migration (MOCADDEM), rättsrådgivarkretsen och den strategiska kommittén för invandring, gränser och asyl (SCIFA)).

Faktapromemoria: Fakta-PM 2020/21:FPM19